

Budoucnost energetiky je v jádru. Kraj bude s partnery spolupracovat na rozvoji malých modulárních reaktorů

30.11.2022 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj chce, aby se teplo a elektřina pro obyvatele vyráběly levně, ekologicky a bezpečně.

To dobře umí malé modulární reaktory (SMR). Proto uzavřel s dalšími třemi partnery memorandum o spolupráci na jejich rozvoji. Malé modulární reaktory mají v budoucnu po ukončení využívání uhlí a později i zemního plynu jako jediný potenciál pokrýt většinovou potřebu tepla a elektrické energie v regionu.

Moravskoslezský kraj bude koordinovat přípravu podmínek pro výstavbu malých modulárních reaktorů se společností Veolia, která je největším dodavatelem dálkového tepla v regionu, Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, která bude odborným garantem, a také se společností Witkowitz Atomica, která vyvíjí vlastní malý modulární reaktor DAVID.

„I když teď budeme rádi, když kvůli válce na Ukrajině nějaké teplo bude, tak později budeme opět řešit, zda nám malé i velké komíny nečmoudí více, než by musely. A protože všichni chceme v našem kraji dýchat čistý vzduch, musíme řešit, zda tady topit i něčím jiným, než uhlím a plynem. Máme spočítáno, že sluníčkem a větrem to určitě nepůjde a tolik skloňovaná biomasa postačí sotva pro jedno větší město. A i když všechno zateplíme, budeme šetřit a spálíme vše, co aspoň trochu hoří, bude nám chybět více než polovina energie na vytápění. Jedinou další ‚nečmoudící‘ alternativou je teplo z jádra,“ uvedl náměstek moravskoslezského hejtmana pro průmysl, energetiku a chytrý region Jakub Unucka s tím, že signatáři memoranda budou společně prověřovat lokality, kde by mohly nové jaderné zdroje vyrůst, snažit se o zjednodušení a zrychlení povolovacího procesu a hledat dotační možnosti pro společné aktivity.

„Také budeme sledovat vývoj legislativy a vysvětlovat lidem, ve kterých jádro vyvolává strach, že jde o bezpečnou variantu výroby energie. V současné době brzdí nasazení jaderných zdrojů nedostupnost komerčních verzí SMR a legislativa. Atomový zákon počítá pouze s velkými jadernými zdroji a neumožňuje zatím plně využít potenciál a flexibilitu malých modulárních reaktorů. Nicméně už dnes podniká Moravskoslezský kraj přípravné kroky pro vybudování SMR v oblasti územního plánování, mapování povolovacích procesů, aktualizace krajské územní energetické koncepce a zachování infrastruktury pro distribuci elektřiny a tepla přes soustavy centrálního zásobování teplem. Musíme být připraveni a neztrácet pak čas zbytečným papírováním,“ dodal náměstek hejtmana Jakub Unucka.

SMR jsou malé jaderné reaktory nové generace s instalovaným výkonem do 300 MWe s mimořádně příznivými bezpečnostními charakteristikami, což je umožňuje umístit přímo do měst, a mohou tak nahradit stávající teplárny a elektrárny. Takové podmínky bude splňovat nový reaktor vyvíjený společností Witkowitz Atomica – DAVID SMR, který je ve fázi koncepčního návrhu. „Česká republika je jednou z mála zemí na světě, které disponují rozvinutým jaderným průmyslem. A to od návrhu a vývoje reaktorů, přes jejich výrobu, instalaci až po provoz. Totéž platí i pro veškeré další zařízení jaderné elektrárny nebo teplárny. V Moravskoslezském kraji inovujeme a sdílíme stejnou vizi. Malý modulární reaktor DAVID skupiny WITKOWITZ, bude sloužit k získávání tepelné energie z jaderného paliva. DAVID SMR je odpověď na otázku, jak nahradit uhlí a plyn v teplárenství, pro domácnosti a

průmysl," řekl předseda představenstva společnosti Witkowitz Atomica David Chrobok.

„Veolia se dlouhodobě připravuje na přechod k čistějším palivům a investuje miliardy korun do nových technologií a projektů. Zároveň hledáme další možnosti a vyhodnocujeme evropské trendy, přičemž i nadále chceme upřednostňovat lokální zdroje. Diverzifikace zdrojové základny, tedy rozložení rizika ceny či dostupnosti paliv do co nejširšího palivového mixu, což by do budoucna mohlo zahrnovat i využití tepla z malých jaderných reaktorů, považujeme za perspektivní směr. Zejména ve velkých městech, kde pouze obnovitelné, nebo druhotné zdroje jako biomasa, fotovoltaika nebo tuhá alternativní paliva nestačí, by to mohlo pomoci vyrábět teplo bez negativních dopadů na životní prostředí a za přijatelnou cenu. Čím více bude kraj energeticky soběstačný, tím bude silnější, jeho obyvatelé spokojenější a jeho průmysl více konkurenceschopný,“ konstatoval člen představenstva společnosti Veolia Energie ČR Jakub Tobola.

„Směrování evropské energetiky jde jasně cestou dekarbonizace a ani plyn jako přechodový zdroj není, jak se poslední rok ukazuje, ideální variantou. Toto memorandum je plně v souladu s naší vizí SMARAGD, která usiluje o přeměnu kraje v zelený a chytrý region – SMART And Green District. VŠB-TUO jako hlavní řešitel Národního centra pro energetiku se problematikou zajištění energetické soběstačnosti zabývá dlouhodobě a rovněž Energy Lab, v rámci připravovaného projektu REFRESH, cílí na aktivity ve vazbě na posilování využívání lokálních zdrojů energie, což významně omezí zásahy vnějších okolností. Současně se však chceme také zabývat funkční integrací sociálně-ekonomického dopadu implementace těchto technologií. To je v případě využívání jaderných zdrojů o to potřebnější. Jsem přesvědčen, že zejména v oblasti energetiky nemůžeme v regionu sázet na jednu kartu, ale musíme zajistit rozumný energetický mix a toto memorandum rozhodně přispěje k naplnění tohoto cíle,“ uzavřel prorektor Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava Igor Ivan.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_budoucnost-energetiky-je-v-jadru--kraj-bude-s-partnery-spolupracovat-na-rozvoji-malych-modularnich-reaktoru-13864